

POTENCIJE

Potencija je kraći zapis umnoška jednakih faktora.

primjer: $a \cdot a = a^2$ $a \cdot a \cdot a = a^3$

Umnožak n jednakih brojeva a naziva se **n -ta potencija** broja a i označava se a^n .

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ faktora}}$$

$$a^n$$

čitamo: a na "entu" ili a na "en"

gdje je a baza potencije ili osnovica, a n eksponent potencije

Izračunavanje vrijednosti potencije zove se **potenciranje**.

primjer:

$$3^3 = 3 \cdot 3 \cdot 3 = 27$$

$$2^4 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$$

$$(-2)^4 = (-2) \cdot (-2) \cdot (-2) \cdot (-2) = 16$$

$$-2^4 = -(2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2) = -16$$

Ako je baza potencije negativna a eksponent:

- **paran** - vrijednost potencije je **pozitivna** $(-1)^4 = 1$
- **neparan** - vrijednost potencije je **negativna** $(-1)^5 = -1$

Ako je minus ispred potencije koja nije u zagradi onda računamo:

$$-3^4 = -(3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3) = -81$$

$$-4^3 = -(4 \cdot 4 \cdot 4) = -64$$

Ako je eksponent negativan pišemo: $a^{-n} = \frac{1}{a^n}$ $a \neq 0$

primjer: $10^{-1} = \frac{1}{10}$, $\frac{1}{10^{-2}} = 10^2$, $2^{-3} = \frac{1}{2^3}$, $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2} = \left(\frac{3}{2}\right)^2$

Svaki racionalni broj:

- na prvu daje taj broj. $a^1 = a$ *primjer:* $5^1 = 5$

- na nultu daje 1. $a^0 = 1, a \neq 0$ *primjer:* $8^0 = 1$

Broj 1 na n -tu jednak je 1. $1^n = 1$ *primjer:* $1^9 = 1$